

# Zas Latweeschu draugs.

1838. 15 Janw.



2tra lappa.

## Zaunas siinas.

• Is Pehterburges. (29 Dez.) Augsti zeenigs Keisers sawadu teefu irr eezehlis, kam nahkabs, tahs leetas, ko no Keisera mahjas-pils dabbuta isglahbt, pahrraudsiht un arri nospreest, fur tahs taggad buhs glabbabt. Zik schi teefa jau lihds schim pahrraudsiht, wiinna atradde, ka drihs wiffas leetas effoht isglahbtas. Is abbahtm pils-basnizahm isglahbti wiffi basnizas rihti lihds ar wiffahm basnizas rohrahm un bildehm un zitteem fwehtekteem. Tapatt irr isglahbtas Keisera waldischanas sihmes: krohnis, zepteris un frusta-lohde, isglahbti arri abbi gohda-krehsti un is tahm istabahm, fur schee krehsti stahweja, paschi tee seeli lukturi, tapatt tee pa seenahm, ka tee pa greesteem, un wiffas zittas selta un fudrabas leetas. — Is tahs istabas, pa kurras seenahm wiffu to Kreemu generahlu bildes gohdam bija uskahrtas, kas 1812ta gadda prett Sprantscheem karrojuschu, dabbutas drihs wiffas bildes ahra. Tee gwardjes saldati lihds ar saweem wirsneekem, Keisera leetas glahbdami un kaut gan lohti steigdamees, tok tahs ar tik leelu apdohm un ustizzamu prahtu irr aisneffuschu, ka drihs ne kahda naw gahjuse puschu.

Widsemmes basnizas-teefas ohtrs preekschneeks, generahl-superdents von Klot, kas zittakart Nihtaures draudsei par mahzitaju bija, 27ta November no augsti zeeniga Keisera irr dabbutis to gohda-sihmi, ko sawj: fwehta Wladimira-sihmi no 4tas kahrtas.

• Is Rihges. Pagahjuschâ 1837ta gadda te pawiffam irr atnahkuschu 1239 fuggi un aisgahjuschu 1243. Tahs prezzes, ko pa juhru atwedde, bija wehrtê 15,356,660 rublus, un tahs, ko aiswedde, 42,876,333. Par tahm, ko eewedde, maksaja tulli 5,566,052 rublus, un par tahm, ko aiswedde, 1,487,170 rublus; ta ka Keiseram te sawr tulli pawiffam eenahje 7,053,222 rubti. Pahz zittahm prezzehm wiffwairak tikke aiswesti: linnu 123,052 birklawi, kannedu 78,068, tabaku 4550, un tauku 1546 birklawi; tas irr: no linneem un tabakeem masak, bet no kannedehm un taukeem wairak, ka aispehrn.

Is Wentes. Pagahjuschâ ruddeni Oktober mehnest wehrtas laikâ pa Salkaleijas juhmallu, 9 juhdeses no Wentes, appalsch Strantmuischas, Pinnu semmes fuggis par nelaimi usgahje seklâ. Ar fugga leelu lairou laudis gan



zitti wiffi isglahbabs laimigi, bet weens pats matrohsis, kas' bija eedsehrees, teem ne bija nahzis lihds. Weidsoht schis gan arri nomanna, kahdas breefmas winnam wiffapfahrt, steigdamees weens pats eekahp kugga masâ laiwâ un prifchi sahlf aireht us mallu. Bet af! us reis wilni apgahsch winna laiwu, un nabba-dsiasch, juhrâ ar wiffu spehku peldedams, bailigi zihnijahs prett wehtru un wilneem. Leels pulks tauschu gan stahw mallâ, skattidami un brehkdami, bet wehisch puhfch brihnum stipri un wilni gahsahs maktigi; tapeh; ne weens weenigajs ne drihfkstahs, ar zittu laiwu tam nelaimigam palihgâ eet. Tatschu raug'! pats muischneeka dehs, jauneklis no 16 gaddeem, mettahs juhrâ, un peldedams to nelaimigu ne ween panahf, bet few to arri wedd lihds, kamehr ne zif tahl no mallas; bet tē tee stipri brannini winnu weenâ gabbalâ mett atpakkal juhrâ, ka winsch jau drihs pawiffam gurst noht. Peh; ilgahm puhlehm juhmalneekem wehl beidsoht isdewahs, winnam wirwes peemest, ar fo tad winnu paschu un to, fo winsch bija glahbis, iswille ahrâ.

Is Wilnas. Zschâ Mohsus grahmata, zschâ nodakâ no 27ta perscha lihds zotram un wehl pahri zittâs weetâs teem Israëlitereem tikke pamehlehts, lai winneem ifnogaddâ nospreestâ deenâ tee salihdsinaschanas fwehtki effoht, us kurreem winneem sawâ Deewa-nammâ waijadseja fanahft, sawas meefas mehrdeht un tam Kungam uppureht, ka tâ ifkats tikru salihdsinats ar winnu. Mehs kristigi zilweki tahdus fwehtkus ne fwehtijam wis; jo mehs no sawa mihta pestitaja tizzam, "ka ar weenu uppuri winsch irr muhschigi pilnigus darrijis tohs, kas tohp fwehtiti;" (Ebr. 10, 14.) un ka "tas pats irr ta salihdsinaschana par muhsu grehkeem, un ne ween par muhsu, bet arridsan par wiffas pasaules grehkeem." (1 Joh. 2, 2.) — Bet Schihdeem gan wehl tahdi paschi salihdsinaschanas fwehtki irr. Zit uppurus wairs ne nefs, kamehr isdsihci no sawas semnes; bet sapulzinajahs tapatt wehl pa to deenu sawôs Deewa-nammôs, un kairs gawe un pats few mohzina, zil warredams. Noteef arri us scheem fwehtkeem, ka winnu mahzitaji, pirms tohs waijadsigus gabbalus no teem fwehteem raksteem sahlf lassihc preekschâ, is ta sanahkfuscha tauschu pulka ihstu gohda wihru israuga, kam schohs rakstus dohd rohka turreht. — Kad nu ne fenn schee fwehtki arri pee teem Schihdeem kahdâ masâ pilssehtâ Leifchu semné tikke fwehtiti, un mahzitajs is pulka jau to wihru bija weddis preekschâ, kas ne tif ween zaur sawu baggatibu, bet arri zaur daschu labbu darbu pee saweem tizjibas beedreem tanni pilssehtâ wiffleelakâ gohdâ stahweja, un schis arri jau tohs rakstus bija turrejis rohka, tad schim us reis pahri akminu tif neganti skrehje pee galwas, ka winna affins tuhlin sahze tezzeht. Mahzitajs ar saweem palihgeem un zitteem Schihdu-wihreem tohti istruhfahs, un tapatt steidsahs tam nelaimigam palihdseht, kâ arri to laundarritaju dabbuht rohka, kas paschâ fwehtâ weetâ tahdu nedarbu bija darrijis. Bet pats tas wihrs, kam tee akmini bija mesti pee galwas, winnu dufmibu apluffinaja, sazzidams: "Mihli brahli, ne brihnizeetes pahr to, kas man irr notizzis, un ne darrait tam raises, kas man ar akmineem fweedis; jo es pats winnu luhdsis un winnam par to maksajis. Juhš



man gan effoht islassijufchi par to gohda-wihru, kam tee Deewa raksti bija tur-reht rohka; bet jums buhs sinnaht, ka es scha gohda pawiffam nezeenigs esmu. Wissu baggaribu, kurras deht pafaule manni zeena, es tif zaur wiltibu un ne-taifnibu few esmu sakrahjis; wairs ne warru zeest sawas firds mohkas un tapeh; arri esmu apnehees, schinni swehtâ deenâ, ko muhsu tizziba irr eezehlufe par falihdsinafchanas deenu, un pa kurreu katram waijaga sawu meesu mehrdeht peh; sawu grehku leeluma, itt kâ Deewam par uppuri, ne tif ween ar teem pahri akmineem sawu meesu mehrdeht, bet arri wairs ne kahdu ehdeenu muttê neunt, un nospreeschu, lai peh; mannas aiseeschanas mannas mantas, ja tif wehl warrehs buht, teem zilwekeem atkal nahk rohka, kam es tahs iswihlis. Deews tas Kuugs buhs schehligs feewai un behrneem.“ — Beidsis runnaht, wihrs gluschi nobahle un, azzim redsoht, palikke wahjfeh; un zil arri tas mah-zitajs un tee draugi winnu luhdse un pamahzija, lai jel ne darroht peh; sawas awneemfchanas, tal winsch pastahweja sawâ prahâ, tihfeh baddâ nomirdams, sawus grehkus Deewa preekschâ islihdsinahrt. Peh; mas deenahm sawu garru teescham islaide; bet peh; winna mantahm lihds schim wehl neweens naw praffijis; tahs gan paliks winna feewai un behrneem. — Raug', lassitajs! tâ Schihds lihds nahwei nofkummahs, sawus grehkus apsinnadamees, un tur-klahrt to ihstu islihdsinafchanu ne pasihsdams. Bet tu effi kristigs zilweks, un labbi gan sinnaft, ka pee grehzineekeem diwadas nofkumfchanas atrohdotees, peh; Pahwika wahrdeem (2 Kor. 7, 10.): "Ja deewischkeiga nofkumfchana padarra atgreeschanu no grehkeem us swehtibu, kas neweenam naw schehl; bet ta nofkumfchana tahs pafaules padarra nahwi;" tadeht tu arri tizzigi fargasees no schahs nofkumfchanas, un dohsees us to, kas tew pee mihlu pestitaju atgreesch.

• Zehwa 50tâ dsimtes deenâ  
behrni Deewu tâ warr luhgt:

Mel. Alt, Jerusaleme, mohdees ic.

Deews, tē tewim flawu neffam  
Un wiffi lohti lihgfmi effam,  
Ka muhsu mihlu Zehtinu  
Pahr peezdesmit gaddu laifu  
Pa preekeem, kâ arr' behdu twaifu,  
Tu waddijis ar laipnibu,  
    Tam dohdams tehwischki,  
    Kas waijadfigs ween bij'.  
    Tu arr' effi,  
    Kas augtoja,  
    Ko strahdaja,  
Muhs waddiht tawâ gaischumâ!

Kad nu wairak wezzums trauzahs  
Tam klahrt, un dsihwes spehki rauzahs,  
Lai tawa schehlafiba, Deews,  
Arr' jo wairak jel parabdahs,  
Tam dsihwes buhschanas jeb kahdas  
Par paehni, fur atspreestees:  
    Ka winschs ar drohschibu  
    Warr eet scho zekinu!  
    Gan mehs, behrni,  
    Arr' darrifim,  
    Zit paspehchim,  
Zaur to tam deenas weeglofim. A. L.



## S l u d d i n a f c h a n a.

Krihzbürges pilli lai 25tä Wewrar=deenâ tee jilweki atnahk, kas zittu no Krihzbürges frohgeem gribbehs nemt us renti; jo tad tur neween katram isteiks, fo tam tur klabt wajaga sianahk, bet arri tohs frohgus paschus, woi us weenu, woi us wairak gaddeem, no nahkofcheem Jahneem rehkinahks, teem isdohs, kas to wiffleelaku renti fohlihs.

P. v. Drachenfels.

### G u d r i b a s m a h z i b a s.

41.

Tas darbs, kas temim padarrams,  
Irr ihlâ laikâ srahdejams;  
Kas, tur jau japlauj, nulle ar,  
Tas seemâ baddu nosprahgt warr.

42.

Ur launeem ne fabeedrojees;  
Dee ween us grehkeem fohpâ ees,  
Un kad tee paliks fohditi,  
Tad tu teem lihdsi isnihksi.

H.

☞ Drikketajs preekschajâ lappâ irr missejees, zschâ lappas pussê, ohtras rakstu fleijas gallâ lifdams to wahrdu: tagg ad, fam tur ne mas ne buhs buht.

Sinna, zil naudas 11. Janwarr=mehn. deenâ 1838 eelsch Kihges maksaja par daschahm prezzehm.

Var	Maksaja:	Gudr. nauda.		Var	Maksaja:	Gudr. nauda.	
		Rb.	K.			Rb.	K.
1 puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu		1	15	1 pohdu (20 mahrzineem) wassu		7	—
— meeschu, 100 mahrzin. smaggu		1	—	— tabaka		—	65
— fweeschu, 128 mahrzin. smaggu		1	80	— fweesta		1	80
— ausu		—	55	— dselses		—	75
— frau		1	50	— linnu, frohna		2	—
— rupju rudsu=miltu		1	15	— brakka		1	80
— bihdeletu rudsu=miltu		1	50	— kaneepu		—	80
— bihdeletu fweeschu=miltu		2	20	— schihtu appinu		3	—
— meeschu=putrainu		1	50	— neschihitu seb prezzes appinu		1	80
— eefala		1	10	— muzzu filku, egu muzzâ		5	30
— innu=schflas		2	50	— lasdu muzzâ		5	50
— annepu=schflas		1	20	— smalkas schlas		4	50
1 wesum u seena, 30 pohdus smaggu		3	—	— rupjas baltas schlas		4	75
barrotu wehrschu gallu, pa pohdu		1	—	— wahti brandwihna, pussdegga		6	50
				— — — — — diwdegga		8	—

Weenu sudraba rubli warreja dabhuht par 360 kapeikeem warra naudas.

Wrihw drikket. No juhrmallas=gubernementu augstas waldischanas pussê:

Dr. C. E. Napier sky.